

[Boligministeren.]

ombygning og modernisering i den kommende tid.

For øvrigt skal man vel, som det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var inde på, på den ene side vurdere, om ombygningen er rimelig, og om det kan gøres på en sådan måde, at boligen får en god standard, men dernæst, om det er til priser, der er nogenlunde rimelige og forsvarlige. Vi har set en række uheldige tilfælde, hvor man har gennemført ombygninger, der set ud fra en samfundsmæssig betragtning har været meget mere end uønskede, og som har medført nogle ombygnings- og forbedringsudgifter, der slet ikke står i et rimeligt forhold til det, lejligheden er værd efter ombygningen. Derfor har vi også nu foreslået en ændring af lejelovens § 76 — lovforslagets § 112 — hvorefter det vil være muligt at forhindre meget uønskede ombygninger og forbedringer, når ikke de skaber ordentlige boligforhold for lejerne. Dette er også svar til det ærede medlem hr. Alfred Jensen, der spurgte, om det skulle forstås på den måde.

De ærede medlemmer hr. Paabøl og hr. Thestrup fandt, at opsigelsesforbuddet burde ophæves på linje med ophævelsen af huslejestoppet, og også det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp gav udtryk for, at en lempelse i så vidt omfang som forsvarligt var ønskelig. Jeg mener ikke, at man uden videre kan behandle spørgsmålet om ophævelse af huslejestoppet og lempelse af opsigelsesforbuddet på samme måde og som konsekvenser af hinanden. Jeg er enig i, at målet efterhånden må være en ophævelse af huslejestoppet, således at det bliver den frie lejedannelse, der bliver afgørende for huslejens størrelse. Jeg kan ikke rigtig tænke mig, at man som følge deraf uden videre skulle give opsigelsen fri. Det ville bevirke, at man gjorde lejerne retsløse, og det kan da ikke være rimeligt. Det må være sådan, at en lejer, der betaler en rimelig leje og opfører sig ordentligt og i det hele overholder sine forpligtelser, ikke umiddelbart og vilkårligt skal kunne smides ud af sin lejlighed. Man kan dog heller ikke gå med til, at en mand, blot fordi han er rodet, skal kunne miste sin lejlighed.

Jeg tror, det høje folketing har været enig om allerede langt tilbage i tiden, at

der må være en grundlæggende retsbeskyttelse for lejerne. I 1937-loven var der en sådan beskyttelse, og i det område, vi nu forsøgsmæssigt giver fri, gennemfører vi efter 2 års forløb 1937-reglen, men jeg vil gerne føje til, at så må det være vor opgave, så vidt jeg kan se, at høste erfaringer fra det forslag, vi her har liggende og se, hvordan forholdet udvikler sig i de frie områder, om der kan gås videre med det. I øvrigt er der gået så mange år siden 1937, at der kan være grund til, hvis man vil lave afgørende ændringer, at tage selve 1937-lovens lejerbeskyttelse op og se, om den også svarer til den tid, vi nu lever i.

Flere af ordførerne har nævnt spørgsmålet om kontrol med udlejningen af enkeltværelser og udtrykt betænkelighed ved, at man lemper den side af huslejerestriktionerne. Jeg har også fået henvendelser udefra om det spørgsmål. Som forholdene ligger, tror jeg imidlertid, det er rigtigt, at kontrollen ophæves. Jeg vil i den forbindelse gerne minde om, at udviklingen på dette område har gennemløbet en række forskellige faser, og det har været lærerigt. I 1943, da man første gang indførte restriktionerne, gjorde man det konsekvent, idet man da ikke alene indførte kontrol med lejen, men også gennemførte et opsigelsesforbud. Det sidste, opsigelsesforbuddet, er i realiteten nødvendigt, hvis man skal sikre en effektiv kontrol. En fremlejetager vil ikke turde rejse sag over for udlejeren om lejens størrelse, hvis han risikerer at blive sagt op.

Den stærke kontrol i 1943 viste sig imidlertid at have til følge, at udbuddet af enkeltværelser faldt. Lejlighedsindehaverne ønskede ikke at fremleje, når de risikerede at få fremlejetagere ind, som de ikke kunne enes med, og som de på grund af opsigelsesforbuddet ikke kunne få ud igen. I 1947 måtte man derfor lempe reglerne og opgive opsigelsesforbuddet for at øge udbuddet af værelser. Det var imidlertid ikke nok, mente man, og i 1948 gennemførte man så en lov om tvangsudlejning af værelser, hvorved man ville tvinge personer med store lejligheder og små husstande til at udleje overtallige værelser. Denne lov blev som bekendt langt fra nogen succes, og den blev da heller ikke forlænget, da den udløb efter et års forløb. Siden har man nøjedes med nogle regler, der gav mulighed for at kon-